

dende er villig til at lade sig beskikke. Denne mulighed forventes dog kun at blive benyttet i særlige tilfælde, f.eks. hvor parten anmoder om at få en bestemt advokat, der ikke er beneficeret, eller en bestemt jurist, der ikke er advokat, beskikket som rettergangsfuldmægtig. Beskikkelse efter 2. pkt. kan også komme på tale, hvor ingen af de beneficerede advokater kan møde i sagen inden for kortere tid, eller hvor en ikke beneficeret advokat eller anden jurist af geografiske årsager er nærmere til at føre sagen.

Foruden de krav, som udtrykkeligt fremgår af stk. 2, forudsættes at gælde en grundlæggende betingelse om, at vedkommende advokat eller jurist skal være mødeberettiget for den domstol, som beskikkelsen vedrører. Da retten til at møde som rettergangsfuldmægtig ved de grønlandske domstole som hidtil foreslås at skulle tilkomme enhver uberygtet og myndig person over 18 år, vil dette krav dog ikke have praktisk betydning ved disse domstole. For Højesterets vedkommende, hvor møderetten som hidtil foreslås bestemt ved den danske retsplejelovs regler, vil kravet om møderet derimod for det første medføre, at jurister, der ikke er advokater, er udelukket fra beskikkelse. Det samme vil gælde advokater, som ikke efter den danske retsplejelovs regler har opnået møderet for Højesteret. Under hensyn til, at beskikkelse af rettergangsfuldmægtig for Højesteret i overensstemmelse med stk. 1 skal foretages af Højesteret selv, forventes iagttagelsen af møderetsreglerne naturligt at ske i forbindelse hermed.

Efter *stk. 3* foreslås det, at retten, hvis parten anmoder om beskikkelse af en bestemt advokat eller jurist som rettergangsfuldmægtig, kan betinge beskikkelsen af, at den pågældende helt eller delvis frafalder krav mod det offentlige for godtgørelse af udgifter til transport og overnatning mv. Bestemmelsen tager sigte på tilfælde, hvor disse udgifter må antages at blive større end sædvanligt, fordi parten ønsker en bestemt advokat eller jurist beskikket som rettergangsfuldmægtig. Som et eksempel kan nævnes tilfælde, hvor parten ønsker en bestemt advokat i Danmark beskikket. Bestemmelsen supplerer den foreslåede regel i § 257, stk. 2, hvorefter rejseudgifter kun dækkes i det omfang, disse er godkendt af retten som nødvendige. Bestemmelsens selvstændige betydning består i, at udgifterne på forhånd kan afskæres som værende uden for den fri proces.

Til § 261

Bestemmelsen indeholder reglerne for vederlaget til den beskikkede rettergangsfuldmægtig.

Efter *stk. 1* har den beskikkede rettergangsfuldmægtig krav på et passende salær samt godtgørelse for udlæg. Salæret foreslås som udgangspunkt fastsat som i tilfælde, hvor der ikke er meddelt fri proces. Det kan dog ikke udelukkes, at den beskikkede rettergangsfuldmægtigs tidsforbrug i sagen bør spille en noget større rolle for fastsættelsen af vederlaget, end det ellers er tilfældet, jf. herved betænkningens afsnit IX, kap. 5.3.1. Om godtgørelse for udlæg til den beskikkede rettergangsfuldmægtig kan omfatte udgifter til transport og overnatning mv., må efter den foreslåede bestemmelse i § 257, stk. 2, bero på, om retten kan godkende disse udgifter som nødvendige. Det samme vil dog også gælde for godtgørelsen af andre udgifter, jf. herved forslaget § 257, stk. 1, nr. 2, hvorefter den fri proces alene omfatter udgifter, som med føje er afholdt til foranstaltninger, der er iværksat af hensyn til sagens behandling og oplysning.

Af *stk. 2* fremgår det, at salær og godtgørelse skal fastsættes af den ret, ved hvilken beskikkelsen har fundet sted. Dette skal i henhold til bestemmelsen ske ved særskilt beslutning samtidig med sagens eller retshandlingens afslutning. Det forudsættes, at der udstedes vejledende retningslinjer til brug for fastsættelsen, så især kredsretterne har det fornødne grundlag for at træffe beslutning herom.

I henhold til *stk. 3* må den beskikkede rettergangsfuldmægtig ikke modtage salær eller godtgørelse ud over de beløb, der er fastsat af retten. Af bestemmelsen fremgår det dog videre, at der mellem parten og rettergangsfuldmægtigen kan træffes aftale om, at parten skal betale udgifter til transport og overnatning mv., der ikke dækkes af det offentlige. Dette forventes navnlig at kunne komme på tale i de tilfælde, hvor rettergangsfuldmægtigen efter den foreslåede bestemmelse i § 260, stk. 3, har givet afkald på krav mod det offentlige for godtgørelse af disse udgifter.

Til § 262

Bestemmelsen, som primært er af vejledende karakter, vedrører fremgangsmåden for indgivelse af ansøgninger om fri proces fra personer i Grønland i forbindelse med sagsanlæg ved de danske domstole.

Efter bestemmelsen gives der således mulighed for, at ansøgninger om fri proces i forbindelse med sagsanlæg ved de danske domstole af personer med bopæl i Grønland kan indgives til Rigsombudsmanden i Grønland, der videresender ansøgningen til den kompetente myndighed i Danmark. Dette er en ændring i forhold til i dag, hvor der må rettes direkte henvendelse til den danske myndighed. Om baggrunden for forslaget henvises til betænkningens afsnit IX, kap. 5.3.2.